

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)

«__» _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістр зі спеціальності

071 облік і оподаткування

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

(назва програми)

на тему: Фінансова звітність підприємства як джерело інформації обліку,
аналізу та контролю (на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)

Виконавець:

Студентка ЦЗФН

групи бзф 1 М

Кармалітова Ірина Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к. е. н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Черкашина Тетяна Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2023

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	7
1.1. Роль фінансової звітності в управлінні підприємством	7
1.2. Нормативне регулювання процесу формування фінансової звітності в Україні	17
1.3. Проблемні питання застосування МСФЗ при складанні звітності	22
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	29
2.1. Економічна характеристика ТОВ «Телекарт-Прилад»	29
2.2. Основні етапи формування фінансової звітності на досліджуваному підприємстві	35
2.3. Оцінка системи обліку та стану фінансової звітності у ТОВ «Телекарт-Прилад»	41
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА, ЯК ОСНОВНОГО ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	47
3.1. Методика і практика контролю формування фінансової звітності на підприємстві	47
3.2. Аналіз основних економічних показників підприємства на підставі фінансової звітності	53
3.3. Економіко-математична модель прогнозу ефективності підприємства	62
3.4. Основні напрями удосконалення обліку, аналізу і контролю фінансової звітності підприємства	69
ВИСНОВКИ.....	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	77
ДОДАТКИ.....	82

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Важливість фінансової звітності для успішної та ефективної діяльності суб'єкта господарювання є безумовною. Фінансова звітність впливає на діяльність суб'єкта господарювання в процесі прийняття обґрунтованих і стратегічних рішень, привертання інвесторів для залучення нових інвестицій, управління ризиками, створення довіри серед зацікавлених сторін, оскільки вона надає прозорість та об'єктивність щодо фінансового стану суб'єкта господарювання. Отже, ретельна та правильна підготовка фінансової звітності є ключовою для успішного управління та розвитку бізнесу.

Отже, вивчення та вдосконалення процесів складання фінансової звітності має велике значення для підтримки стійкого розвитку суб'єкта господарювання та його конкурентоспроможності на ринку

Якісна інформація про фінансовий стан підприємства є основою для прийняття стратегічних рішень та забезпечення стійкого розвитку. Звітність грає ключову роль у формуванні ефективної стратегії підприємства.

Глибокий аналіз інформації та її вірогідність може бути конкурентною перевагою для підприємства. Забезпечення якості та надійності фінансової звітності позитивно впливає на сприйняття підприємства на ринку.

Методики формування інформації та внутрішній контроль грають важливу роль у запобіганні фінансовим ризикам та забезпеченні точності даних. Це є ключовим елементом довіри стейкхолдерів до звітності.

З урахуванням внутрішньої та зовнішньої конкуренції, особливо в контексті глобалізації, адаптація до міжнародних стандартів фінансової звітності стає додатково важливою для забезпечення порівняння та зрозуміння для іноземних інвесторів.

Сучасні споживачі фінансової інформації вимагають більшої прозорості та чесності в звітності підприємств. Дослідження методів подання інформації може сприяти вдосконаленню цих аспектів. Тому, тема магістерської роботи виявляється актуальною та важливою в сучасних умовах економічного розвитку.

Мета і завдання кваліфікаційної роботи. Метою магістерської роботи є розробка рекомендацій та інструментів для оптимізації процесів формування та аналізу фінансової звітності, що сприятиме якісному управлінню підприємством та підвищить його конкурентоспроможність.

Для досягнення визначеної мети були поставлені наступні завдання:

- розкрити роль фінансової звітності в управлінні підприємством;
- дослідити нормативну базу процесу формування фінансової звітності в Україні;
- розкрити проблемні питання застосування МСФЗ при складанні звітності;
- скласти економічну характеристику ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- дослідити основні етапи формування фінансової звітності на досліджуваному підприємстві;
- оцінити сучасну систему обліку та стан фінансової звітності у ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- вивчити методику і практику контролю формування фінансової звітності на базовому підприємстві;
- провести аналіз основних економічних показників підприємства на підставі фінансової звітності;
- розробити економіко-математичну модель прогнозу ефективності підприємства;
- запропонувати підприємству основні напрями удосконалення обліку, аналізу і контролю фінансової звітності підприємства.

Об'єктом дослідження у кваліфікаційній роботі є процеси, що дозволяють за допомогою формування фінансової звітності забезпечити ефективне ведення обліку, аналізу і контролю на підприємстві.

Предмет дослідження є організаційно-методичні аспекти обліку, аналізу і контролю фінансової звітності у ТОВ «Телекарт-Прилад».

Методи дослідження. Використання в роботі різноманітних методів забезпечило цілісний та обґрунтований підхід до вирішення поставлених дослідницьких завдань:

1. Діалектичний підхід дозволяє розглядати явища в їх взаємозв'язку та розвитку в часі. Системний підхід допомагає розглядати об'єкт дослідження як систему, вивчаючи взаємодію її складових частин.

2. Аналіз дозволяє розкривати структуру та властивості об'єкту, вивчаючи його складові частини. Синтез дозволяє об'єднувати отримані знання для утворення цілісної картини ведення обліку і контролю на підприємстві.

3. Метод порівняння дозволяє вам визначати схожість та відмінність між об'єктами дослідження, що може бути корисним при вивченні різних підходів до формування та аналізу фінансової звітності.

4. Кореляційний аналіз допомагає встановити взаємозв'язки між різними змінними, а регресійний аналіз дозволяє прогнозувати значення однієї змінної на основі інших.

Інформаційна база дослідження. Врахування інформаційної та правової бази є критичним для дослідження фінансової звітності. Ось деякі з ключових законодавчих та нормативних актів, які були використані у роботі: Податковий Кодекс України; Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність»; Постанови Кабінету Міністрів України, які містять конкретні вказівки та нормативи з питань фінансової звітності та бухгалтерського обліку; Накази та листи Міністерства фінансів України, які містять деталізовані вказівки щодо конкретних аспектів складання та аналізу фінансової звітності; Міжнародні і Національні стандарти

фінансової звітності; внутрішні документи підприємства визначають його структуру та принципи формування фінансової звітності. В роботі були використані журнали та газети з бухгалтерської та фінансової сфери; доповіді та наукові статі, представлені на міжнародних конференціях, які допомогли зрозуміти світові тенденції та найновіші дослідження. Для аналізу основних показників були використані фінансові звіти ТОВ «Телекарт-Прилад», для дослідження обліку та контролю на підприємстві були вивчені первинні документи бухгалтерського обліку.

Публікації та апробація результатів дослідження. Публікація на тему кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра була здійснено у рамках студентської наукової конференції у 2023 році. Кармалітова І.С. Роль фінансової звітності в управлінні підприємством. *Сучасні проблеми розвитку економіки України, конференція присвячена 78-річчю визволення міста Одеси від фашистських загарбників: тези допов. студ. наук.-практ. конференції (14-15 квітня 2023 року м. Одеса).* Одеса: ОНЕУ [9].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безверхий К. В. Фінансова та податкова звітність українських підприємств під час воєнного стану / К. В. Безверхий, І. В. Мороз, Н. В. Приймак, О. А. Юрченко. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія : *Економічні науки*. 2022. № 8. С. 96-105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2022_8_13. (дата звернення: 08.02.2023).
2. Біла Л.М. Формування системи фінансової звітності сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ст. к.е.н. за спеціальністю 08.06.04 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Київ, 2005. 20 с.
3. Галушак І. Є., Луців Н. Л Бухгалтерський облік і звітність в системі управління підприємством. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2021. Вип. 17(1). С. 233-245.
4. Гевлич І. Ефективний внутрішній контроль як основа якісної фінансової звітності URL: <https://r.donnu.edu.ua/handle/123456789/2449> (дата звернення: 10.02.2023).
5. Довідка щодо підготовки приміток до фінансової звітності, складеної за міжнародними стандартами фінансової звітності. *Вісник МСФЗ*. 2015. № 10. URL: https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZZ00107 (дата звернення: 04.03.2023).
6. Драган О. О. Фінансова звітність як інструмент антикризового менеджменту / О. О. Драган, І. О. Герасименко, В. В. Зубченко, О. Ю. Гаврик. *Економіка та управління АПК*. 2022. № 1. С. 131-139. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есurapk_2022_1_13 (дата звернення: 04.03.2023).
7. Зоріна О. А. Фінансова та податкова звітність суб'єктів малого підприємництва / О. А. Зоріна, О. В. Петраковська, О. А. Юрченко *Формування ринкових відносин в Україні*. 2021. № 12. С. 100-106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2021_12_14 (дата звернення: 06.03.2023).

8. Іванчук Н. В. Фінансова звітність як джерело інформації для аналізу фінансового стану підприємства. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Економіка.* 2020. № 18. С. 57-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2020_18_10 (дата звернення: 07.04.2023).

9. Кармалітова І.С. Роль фінансової звітності в управлінні підприємством. *Сучасні проблеми розвитку економіки України, конференція присвячена 78-річчю визволення міста Одеси від фашистських загарбників: тези допов. студ. наук.-практ. конференції (14-15 квітня 2023 року м. Одеса).* Одеса: ОНЕУ

10. Ловінська Л. Г. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в умовах воєнного стану в Україні / Л. Г. Ловінська, А. В. Озеран, Р. С. Коршикова. *Фінанси України.* 2022. № 4. С. 92-106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2022_4_7 (дата звернення: 07.04.2023).

11. Марущак Л. Фінансова звітність як елемент системи управління підприємством / Л. Марущак, В. Бобик, А. Шумило, Р. Кіндратів. *Соціально-економічні проблеми і держава.* 2021. Вип. 2. С. 128-135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sepid_2021_2_16 (дата звернення: 09.04.2023).

12. Мельничук М. О. Звітні дані в системі управлінських рішень на підприємстві: фінансова та нефінансова звітність / М. О. Мельничук, М. С. Анцибор. *Економічний простір.* 2020. № 160. С. 118-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2020_160_24 (дата звернення: 12.05.2023).

13. Овсюк Н. В. Фінансова звітність як основне джерело інформації про діяльність підприємства / Н. В. Овсюк, Ж. С. Шалієвська, К. Ю. Гулько. *Економіка. Фінанси. Право.* 2021. № 11(1). С. 27-30. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2021_11\(1\)_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2021_11(1)_7) (дата звернення: 12.05.2023).

14. Онищенко, В., & Марінова, В. (2022). Внутрішній контроль як фактор ефективності інформаційної системи бухгалтерського обліку. *Економіка та суспільство.* (40). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-60> (дата звернення: 19.05.2023).

15. Островський П.І., Гострик О.М., Добрунік Т.П., Радова О.В. Моделювання економічних процесів: *Навчальний посібник*. Одеса. ОНЕУ, 2012. 132 с.

16. Офіційний сайт підприємства ТОВ «Телекарт –Прилад». URL: <https://telecard.odessa.ua/> (дата звернення: 14.07.2023).

17. Позняковська Н. М. Фінансова звітність малого і середнього бізнесу: Україна та світовий досвід / Н. М. Позняковська, М. С. Демчук. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2020. Вип. 4. С. 269-281. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnugpr_ekon_2020_4_27 (дата звернення: 15.08.2023).

18. Польова Т. В. Фінансова звітність як елемент системи управління підприємством / Т. В. Польова, А. В. Дружина. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2019_11_70 (дата звернення: 02.09.2023).

19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. *Верховна Рада України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 11.06.2023).

20. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07 лют. 2013 р. № 73. *Верховна Рада України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 12.06.2023)

21. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: *Наказ Міністерства фінансів України* від 28.05.1999 р. № 137 : станом на 10 серп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99/stru#Stru> (дата звернення: 12.06.2023).

22. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності : постанова КМУ від 28 лют. 2000 р. № 419. *Верховна Рада України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.06.2020).

23. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності : *Наказ Міністерства фінансів України* від 28.03.2013 р. № 433 : станом на 30 груд. 2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13> (дата звернення: 15.06.2023).

24. Про Примітки до річної фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 29 листоп. 2000 р. № 302. *Верховна Рада України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00#Text> (дата звернення: 12.06.2023).

25. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: *Наказ Міністерства фінансів України* від 02.09.2014 р. № 879 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення: 12.07.2023).

26. Семенишена, Н.В. Комуникативна та інформаційно-аналітична функції бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)». Національний науковий центр «Ін-т аграр. економіки». Київ. 2008. 20-21 с

27. Сук Л. К. Фінансовий облік: Навчальний посібник / Л. К. Сук, П. Л. Сук. 3-тє вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2016. 663 с.

28. Шаповалова А. П. Фінансова та податкова звітність в умовах воєнного часу: ключові зміни та послаблення / А. П. Шаповалова, О. П. Кузьменко. *Економіка та держава*. 2022. № 8. С. 105-110.

29. Шеверя Я. В. Фінансова звітність у системі інформайного забезпечення прийняття стратегічних рішень: проблеми і перспективи розвитку в Україні / Я. В. Шеверя, Й. Я. Даньків, В. О. Ганусич. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка*. 2021. Вип. 2. С. 71-

81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuues_2021_2_14. (дата звернення: 20.05.2023).

30. Черкашина Т.В., Руденко Г. М. Особливості формування фінансової звітності згідно П(С)БО та МСФЗ / Черкашина Т.В., Г. М.. Руденко. Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки: *тези доповідей міжнар. наук.-практ. конф., присв. 25 річчю створ. Східноєвропейського нац. університету ім. Лесі Українки 28 листопада 2018 р.* Луцьк: ОНЕУ, 2018. – С. 52-54.

31. Чубай, В., & Грицеляк, О. (2021). Оцінювання системи внутрішнього контролю підприємства в процесі аудиту фінансової звітності: механізм, критерії, проблеми та способи їх усунення. *Молодий вчений*, 9 (97), 66-72. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-9-97-15> (дата звернення: 20.05.2023).

32. Чумак О. В. Гармонізація обліково-звітної системи щодо економічної діяльності підприємств у контексті міжнародної стандартизації *Економічний простір*. 2018. № 138. С. 223-232.